

Szerkesztési iroda:

Nagybecskerek,

Zápolya-utca 1-és szám,

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felzárólapok intézendők

Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Előfizetési árak:

Egész évre ———— 24 kor
Félévre ———— 12 .
Negyedévre ———— 6 .
Egy hóra ———— 2 .
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el
Azonkívül az összes hirdetési irodákban.

Megjelenik

vasár- és ünneppnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Nagybecskerek, 1906.

XXXV. évfolyam. 186 szám.

Csütörtök, augusztus 16.

Aratás után.

— augusztus 16.

Immár betakarították a termést s Magyarország népe tisztában lehet azzal, hogy mit ér az ideai gazdasági esztendő. Ennélfogva most már lehet szemlélődni és becsülni is.

A föld kalászos terményei részben a magtárakba kerültek, részben a kazlakban várják kicséplését, a földől még el nem választott többi termények pedig a fejlődés oly stádiumában vannak, hogy meglehetősen tudjuk, mire számíthatunk.

És erre néz Magyarországon minden szem. Nemcsak a gazdáé, hanem az iparosé és kereskedőé is, mert a termés jó vagy balsikere kihat az iparos és kereskedő jólétére is.

Annyit mondhatunk, éhen nem fogunk halni a kenyér-magvak hiánya miatt. Szemtermésünk egyike a jobbakkal. Igaz, hogy az öröm nem általános, mert 5 tiszamenti vármegyében az esőhiány nyomorúságot teremtett; de az egész országban a terméseredménnyel meglehetősen elégedve, mivelhogy a jó középnek a mértékét megüti.

Még többet vártunk, ezt is meg kell vallani. A zölden álló buza és rozs rekord-termést ígért és reményeink nagyon magasra lettek csigázva. De jöttek a megdőlések és ezzel az eredmény jó közepesre ereszkedett le. De szokatlanul nagy munkába is került terményeink betakarítása. A megdült gabonák a rendes munkaerő két-, három-, sőt többszörösét követelték meg. Rengeteg lett a szalma és vele nem bírt lépést tartani a szemtermés. Ez nagyon megdrágította az aratást és cséplést. A rész aratás és cséplés csekély rentabilitása új egyezkedéseket teit szükségessé és nagy vidékeken sikerült emiatt sztrájkmozgalmakat szítani.

A szokottnál több veritékkel és költségekkel bekerült tehát az ideai év szálás gabonatermése és ezzel a magyarországi népességnek életfeltételei egy évre ismét rendelkezésre állanak.

Nem ily kedvező a kapások várható terméseredménye. A rétek és mesterséges takarmányosok termése ugyan meglehetősen, de az abraktakarmány nem kielégítő. Ezeknek kedvezőtlen eredménye a magyar piacra meg is fogja éreztetni hatását, mert meg fogja zsibbasztani az állattartást, csökkenteni a hizlálást és állati produktumok előállítását. Drága lesz a hus és az állati termények minden neme, a tej, zsir, tojás s a többi, anélkül, hogy abból a termelőnek haszna volna.

A burgonya-termésnek a múlt évihez képest sokkal nagyobb sikere nyílt ugyan a kukoricatermés elmaradásának nagy hátrányait, de csak részben.

Örömről tehát nem teljes, aminthogy ritkán is szokott ilyen lenni. Mégis most, a betakarítás után, hálával gondolunk az égre emyírt is. Azt mondjuk a palóccal, hogy: „Ezt is köszönjük!” És ha mégis keserűség vegyül szívünk hálázkodó érzéseibe, úgy ezt a kivándorlás fokozódó mérvétől ozzák. A menybeli áldás bőkezűsége nem tartja vissza véreinket a kivándorlástól. Azoknak a száma, akik Szent István e szép birodalmát elhagyják, most nagyobb, mint valaha. Vajon mi kergeti ki az erős munkáskezeket ebből a szép országból? Okait tudjuk. A kisemberek eladósodása, a kereseti viszonyok elégtelensége, Amerika csábító munkabérei. A mezőgazdaság nem ad elég tartós munkaalkalmat a népnek s a fokozódott igényeket nem képes kielégíteni.

Szent István birodalmának földje elég arra, hogy két ily nemzetet eltartson élelmiszerekkel, de nem nyújt elég alkalmat a kenyérkeresetre. Ezen kell segíteni mihamarabb és a több munkaalkalmat nyújtó ipari növények termelésére kell nagyobb mértékben áttérnünk. Mezőgazdasági ipar és ipari növények termelése, a nép hitelviszonyainak javítása, a számtalan alakban fellépő uzsora törvényes üldözése, az ipartelepek létesítése kínálkoznak oly eszközökül, amelyek ezt a veszedelmes betegséget megszüntetni hivatják.

Közutak államosítása Torontálban.

— augusztus 16.

A kereskedelmi miniszter tudvalevőleg elhatározta, hogy Torontál vármegyében több törvényhatósági közutak állami kezelésbe fog átvanni, amiről rendeletileg értesítette a vármegyét.

A kereskedelmi miniszternek a nagyjelentőségű elhatározásával, mely a vármegye utaláspóját nagy mértékben fölségíti, hétfőn foglalkozott a közigazgatási bizottság s mint azt a bizottság üléséről szóló tudósításunkban már jelezte. Faur Kornél kir. főmérnök javaslatára a bizottság elhatározta, hogy ezt a miniszternek a következő fölrattal köszöni meg:

Kereskedelemügyi m. kir. Miniszter ur!

Nagyméltóságod a vármegye közönségéhez intézett, f. évi július 6-án 49981/I. C. 1906. sz. a. kelt rendelete szerint, a következő 10—12 évre újabb államosítási programot állítottát össze, mely szerint Torontál vármegye területén a titel—perlaszt, oppova—pancsovai és a perlaszt—nagybecskerek—módos—ujpéc—temesvári közutak lennének állami kezelésbe átvaendők.

Nagyméltóságodnak ez elhatározása, amelynek megvalósíthatásához Isten áldását kérjük, oly mélyen és oly szerencsésen markol bele Torontál vármegye közuti és közlekedési ügyébe, hogy erről tudomást véve, nem mulasztjuk el, hogy a magunk részéről is hálás köszönetünket fejezzük ki Nagyméltóságodnak ezen bölcs és áldásos gondoskodásért.

Az igen szerencsésen megválasztott utvonallak a kézen fekvő stratégiai jelentőségűen felül Torontál vármegyét a közuti közlekedési és közigazgatási érdekek mérhetlen hasznára, északkeleti szélétől délnyugati széléig szívén keresztül szelnek át s ezáltal mintegy főforgalmi csatornákat képeznek a megyei közuti közlekedésnek, melynek a kapcsolatos törvényhatósági és egyéb közutak hálózata ugyszólván gyűjtő és tápláló mellékközuti forgalmi csatornái lennének.

Nagyméltóságod bölcs tervének megvalósulása esetében a törvényhatósági utalás is kiragadható lenne válságos helyzetéből, melybe a megyei helyi érdekű vasutak tulságos mértékben való támogatása által jutott. Ezáltal viszont a közuti közlekedés érdekei újabb indületet vennének s kielégíthetők lennének ama jogos közuti érdekek is, amelyek a törvényhatósági utalás kedvezőtlen pénzügyi helyzete miatt nem voltak tekintetbe vehetők.

A tervezett állami utalás bővítéséhez fűződő számtalan érdek közül még csak azt kívánjuk kiemelni, hogy valóságos esetben az

A „TORONTÁL” tárcája.

A nővjegy.

A kis Courtisolsnéról van szó, aki, ha az ember nagyon merészen udvarol neki, olyan ártatlan arccal és oly nagy megbotrányozással szokta mondani, hogy: „De uram, ugyan mit akar tőlem!” És a kis Courtisols Heléne a minap kirándult Saint-Cloudba Ruremonde grófnővel. Igen, ez a két nagyvilági hölgy kiment a lármas, mulató csöcselék közé, egészen egyedül, minden kísérel nélkül, közönséges waterprootha öltözve, ötven fruukos kalappal. Az ember azt hitette volna, hogy elárúsító lányok, akik a vasárnapi szabadságukat élvezik. Ez szeszélyesség, sőt boldonság volt tőlük, az igaz, de mégis milyen jól mulattak!

Másnap, mikor egy igen előkelő ebédőben reggeliztek, ahol két inas szolgálta ki őket, ezüst edényekből ettek nyálánkságokat és pezsgő gyöngyözött a poharukban, még mindig nevettek, ha erre a kalandra gondoltak s folytonos kacagás közben idézték föl emlékezetükben a tegnapi kirándulás részleteit.

— Mindez nagyon szép volt, kedvesem, — szölt Ruremonde grófnő, — csak hogy ön tegnap mégis sokkal többet engedett meg magának, mint amennyit szabad lett volna.

— Hogyan? Mikor?

— Talán tulságosan jószívű és kegyes

volt azzal az ismeretlen fiatalemberrel szemben, aki...

— Micsoda fiatal emberrel, kedvesem?

— Eh, ön nagyon jól tudja, hogy kiro gondoltok!

— Ó, a viláért sem! Esküszöm, hogy nem tudom, kiről van szó.

— Az igaz, hogy nagyon csinos ember volt, ezt kénytelen vagyok elismerni!

— Ah, igen, várjon csak! Már kezdek emlékezni. Igen, igen! Körülbelül huszonöt éves volt, ugy-e?

— Igen!

— És szőke? Éppen nem közönséges arcú?

— Igen, igen.

— Ah, most már emlékszem. Akkor közelített hozzánk, amikor a versenyzők elvontak előttünk és mi, hogy jobban lássuk őket, fölállottunk egy padra. Igen, ott állott közel hozzánk.

— Közel? Meghíszem azt! Nem ugyan én hoztam, de őnhöz oly közel állott, hogy azt hibette volna az ember, hogy átkarolta a derekát és sugdosott a fülébe.

— Ah, grófnő, ugyan mit gondol az ég szerelmére! Hogy lehet még csak elképzelni is ilyen rettenetes dolgot! Nekem a fílembé sug valamit egy ismeretlen fiatal ember? Soha, a viláért se! Nem szölt hozzám egy szót sem. Hiszen tudja, hogy nem is engedtem volna meg neki! És ami azt illeti, hogy átkarolta a derekát: ezt mondhatom, hogy a legmerészebb rága-

lom. S ha éppen meg is akarta volna tenni: ez bizony nagyon nehéz dolog lett volna neki, mert hiszen ő lent állott a földön, én pedig fönt a kőpadon.

— Ó, nem állítom éppen egész határozottan, hogy átkarolta a derekát, mert elismerem, hogy ön sokkal magasabban állott, hogyan az a fiatal ember ezt tehette volna. De mégis ugy-látszott, hogy ott mögöttük a kezével...

— Ugyan, grófnő! Az igaz, hogy egy pillanatra, azt hiszem megérintett, de igen gyöngéden és mondhatom, hogy a legjobb szándékkal. Kétséghívül azt hitte, hogy a rubám összegyűrődött s megigazgatta, de tiszteletteljesen, oh, nagyon tiszteletteljesen! Azt hiszem, hogy derék Rivelin Gaston urnak...

— Hogyan! — szölt Ruremonde grófnő bámulva, — hát már a nevét is tudja?

— Ó, a kis Courtisols Heléne, a legkevésbé sem jött zavarba.

— Istenem, igen, megtudtam a nevét is, még pedig rendkívül különös módon. Még ma sem tudom magamnak teljesen megmagyarázni, hogy hogyan történhetett ez a dolog, képzelje csak, tegnap este, mikor levetkőztem, megtaláltam Rivelin ur névjegyet...

— A szoknyája zsebében?

— Ó nem, — szölt a zavarba nem hozható kis ártatlanság mosolyogva — a harisnyámban, a harisnyakötő alatt.

Catulle Mendès.

utóbbi időben ijeszdő mérvben elhatalmasodott szociális mozgalom és amerikai kivándorlás hosszú időre, talán örökre is csökkenthető, illetőleg megszüntethető lenne.

Ismétellen hála köszönetet mondva tehát Nagyméltóságodnak Torontálvármegye nevében is bölcs tervezéséért, mely tisztelettel kérjük Nagyméltóságodat, hogy hatalmas erejének megfeszítésével odahatni kegyeskedjék, hogy az áldásos terve mielőbb valóra váljék.

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) minden nap reggeli 1/2 órától kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden kedden és pénteken déltől 1/2 óráig délután; ugyanazon napokon este 1/2 órától 1/2 óráig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délben gőzfürdő. A kádfürdő egész nap nyitva marad.

Augusztus 28. Szerb egyházi dalárda zászlószentelése. Szeptember 10. Közig. bizottság ülése.

— **Nagyboldogasszony napja.** A róm. kath. egyház tegnap ünnepelte meg a szokásos fényes és kegyelettel az istenanya menyemenetelének ünnepét. Ez alkalommal az itteni plébánia-templomban zenés ünnepi mise volt, amelyet Magyar Pál plébános végzett nagy papi segédlettel. A misét megelőzőleg ugyancsak Magyar Pál plébános magasszárnyalású német szentbeszédet tartott, amelyben a nap jelentőségét méltatta. Az egyházi ének- és zenekar ez alkalommal Kirms „Misé”-jét adta elő a megszokott precizitással.

— **A király születésnapja.** A helybeli ág. h. ev. templomban f. hó 18-án d. e. 9 kor 5 felsége születési évfordulója alkalmából hálaadó istentisztelet lesz. F. hó 20-án d. e. fél 9-kor pedig István király emlékeztető ünneplik meg ugyanott.

— **A törvényszék köréből.** Junker János kir. törvényszéki bíró, ki eddig a távollévő elnököt helyettesítette, ma megkezdte szabadságidejét. Az elnökhelyettesi teendőket tegnapról fogva dr. Kovács Károly törvényszéki bíró végzi.

— **Pénzügyi kinevezés.** A pénzügyminiszterium vezetésével megbízott m. kir. miniszterelnök Hittel Aurél máramaroszigeti pénzügyi fogalmazót a nagybecskereki pénzügyigazgatóság-hoz segédtitkárrá nevezte ki.

— **Áthelyezés.** A vallás- és közoktatási miniszter Witkovszkyné Étsy Etel ólécii állami elemi iskolai tanítónőt a puji áll. elemi iskolához áthelyezte.

— **A piaristák új generálisa.** A piaristák legutóbb tartott egyetemes gyűlésükön Sanchez Kal. József spanyol piaristát választották meg a rend generálisának s elejtették Brattinát, aki a rendet reformálni akarja s Magyarországon is járt ennek ügyében. A tudományosabb spanyol tartomány régi harcot folytat az olaszokkal, kik Magyarországon huszonöt házat akarták megnyerni a küzdelemben, de mint az esemény mutatja, számításukban csalódtak, s így a magyar piarista-rend továbbra is fennmarad régi szervezetében. A magyarok a spanyolokkal szavaztak, mert a rend alapítója spanyol volt, mert többen a magyar piaristák közül, például Csaplár, Erdélyi, a spanyol folyóiratokba, például a Rivista Calazantiana-ba írtak, sőt Körösi Albint, a madridi és barcelonai akadémiák tagjainak megválasztották, spanyol költők magyarra fordításáért.

— **Szent István-ünnepély Bégaszentgyörgyön.** A bégaszentgyörgyi parkgyelet augusztus hó 20-án a bégaszentgyörgyi parkban Szent István-ünnepélyt rendez. Az ünnep műsora a következő: Délután: 1. Flaubert díjlövészet. 2. Tekeverseny. 3. Tombola. 4. Sétazene. Este: 1. Alkali szavaltat. 2. Karének. Előadják a bégaszentgyörgyi műkedvelők. 3. Tánc. 4. Világposta. Belépő-díj: délután nincs, este személyenként 80 fillér, család-jegy (3 személyre) 2 korona.

— **A Duna-Tisza-csatorna.** Mint ismeretes, Torontálvármegye nem régiben szintén állást foglalt amellett, hogy a Duna-Tisza-csatorna torkolata Szeged alatt épüljön. A szegedi tanács tegnap foglalkozott az ügygel, úgy határozván, hogy a város nevében a kormányhoz intézendő emlékiratot küldöttség fogja elvinni a kereskedelemügyi miniszternek, Kossuth Ferencnek, akik arra fognak kérni, hogy a részlettárgyalásoknál térjenek el az eredeti tervtől és vegyék tekintetbe Szeged városának méltányos és számos közgazdasági okokból jogos kívánságát. Elhatározta még a tanácsülés, hogy miután számos város és község érdekelve lesz, a Duna-Tisza-csatorna építéskor az érdekelteket Szeged városával együtt tartandó értekezletre meghívják. Az értekezletet szeptember hetedikén a székhelyen közgyűlési termében tartják, a memorandumot pedig szeptember első napjaiban viszi el a küldöttség Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszternek.

— **Adomány a V. H. O. Sz.-nek.** Turcsányi Imre, mint a gyermekvédő liga ügyvezető elnöke,

az országos gyermekvédő liga elnökségének határozatából husz korona adományt küldött a vidéki hírlapírók országos szövetségének segélyalapja részére.

— **Az écskai duzzasztó.** A m. kir. Béga-hajózási kirendeltség közli: A városi villammű víztápláló csatornájában szükséges munkálatoknak sürgős végrehajtása céljából az écskai duzzasztómű által felemelt hajózási vizszint folyó hó 21., 22. és 23-án a nagybecskereki vízmerce szerinti +70-re süllyesztik le. Augusztus 24-étől fogva ismét legalább +90 — vizszint fognak tartani.

— **Értesítés.** A helybeli tisztviselő-egylet elnöksége felkéri azon tagokat, kik iskolába járó gyermekeik részére az 1906/7. tanévben tansegélyért folyamodni szándékoznak, hogy kérvényeiket legkésőbb 1906. évi szeptember hó 10-éig az elnökséghez adják be. Irott kérvény nem kell, hanem helyébe az elnökség által díjmentesen kiszolgáltatandó kérvényminta használható és az abban foglalt kérdésekre vonatkozólag kitöltendő. A kérvényhez csatolandó: a tanuló születési anyakönyvi kivonata (keresztlevél), az 1905/6. tanévi bizonyítvány, a tagsági jegy és az utolsó életbiztosítási díjnyugta, utóbbi azonban csak akkor, ha az életbiztosítás a tisztviselő-egyletnél kötött, végül az iskola igazgatóságától igazolvány arról, hogy a tanuló az 1906/7. tanévre be van írva és az előadásokat látogatja. Csak oly tagok folyamodhatnak tansegélyért, a kik legalább 1903. évi január hó 1-je óta tagok.

— **Nagy tűz.** Hosszantartó vészharangozás zavarta meg tegnap délután 2 óra után a város ünnepi nyugalmát. A toronyór tüzet jelzett a németnegyed irányában, ahol a református temető felé vezető ut mentén Krumenacker Ferenc és társai földmivelők szalmája és pelyvéja gyuladt ki váratlanul. Az eddigi nyomozások szerint a tűz cigarettázó suhancok vigyázatlansága folytán keletkezett, de a vizsgálatnak ez ideig még nem sikerült a tettesek neveit megállapítani. Először a református temető felé eső szalmakazal gyuladt meg s innen harapódzott át a többi kazlakra is, amelyek alig egy-egy méternyi távolságban állottak egymás mellett. A száraz kazlakat hihetetlen gyorsasággal járják át a mindent megemésztő lángok s alig tíz pernyi idő alatt tizenegy nagy szalmakazal bocsájtott ki magából öles lángokat. A tűzoltóság Kühn János parancsnok vezetésével nagy apparátussal sietett a színhelyre s elsősorban a szomszédos buzakazlakat helyezte biztonságba vizes ponyvakkal. Majd az égő szalmakazlakra vetették magukat s egyszerre öt fecskendővel, köztük a gőzfecskendővel, 20—25 sugárból oltották a tüzet. Nyolc óra hosszat tartó derekas munkájuknak meg is volt az eredménye, mert bár a kazlakat elpusztította a tűz, de a közelben levő 16 ezer kereszt buzát sikerült megmenteni. Működésüket nagyban elősegítette a németvárosi gazdák aldozatkészsége, akik a szélrózsa minden irányából hozták saját kocsi-jukon az oltáshoz szükséges vizet. A kár biztosítás útján megtérül.

Ma délután két óra tájban szintén félreverték a harangokat. Ezúttal a Dungszy-féle szőnyeggyárral szemben egy házban a sertésöl gyuladt ki, mielőtt a tűz azonban nagyobb méreteket ölthetett volna, a házbeliek és a szomszédok eloltották, úgy, hogy a kivonult tűzoltóknak már nem akadt dolguk.

— **Mulatság.** Az öteleki ifjuság folyó évi augusztus hó 25-én az ottani Löbl-féle vendéglő összes termeiben, a „Tulipán-Szövetség” javára műkedvelői előadással egybekötött zártkörű táncvigalmat rendez. Belépődíj: személyijegy 1 korona 20 fillér, családjegy 3 korona. Kezdeté 8 órakor. A mulatságon szüret kerül „Az elefánt” című egy felvonásos vígjáték, melynek szereplői: Gerson Izsó, Vég Margit, Löbl Sándor, Vég Vilma, Steindler Zoltán, Szakál András, Löbl Matid. Az előadást id. Rózsa Ferenc rendezi.

— **A cséplőmunkások és zsákhordók sztrájkja.** Lapunk keddi számában megemlékeztünk arról a bérmozgalomról, amely a zsákhordók körében indult meg munkabértüknek métermázsánként 2 fillérral való felemeléseért. A zsákhordók mozgalmát tulajdonképpen nem is lehet sztrájknak nevezni, mert most állanak csak szerződésüköt elött és nem akarnak a régi alapon kötelezettséget vállalni. Ügyük támogatására megkérték a cséplőmunkásokat is, akiknek nagy része bele is ment a nagyon kétes sikerű vállalkozásba. A zsákhordókkal való szerződésüköt ugyanis ma még nem egészen aktuális s a munkaadók esetleg még néhány hétig is huzhatják-halogathatják a dolgot s így a mozgalomnak árát nem a zsákhordók, akik most úgy

sincsenek foglalkoztatva, hanem a cséplőmunkások fizetnék meg, akiknek keresetideje most van teljes virágzásban. A cséplőmunkások be is látták a fonák helyzetet, amelybe belováltak őket s még kedden délelben a rendőrkapitányság intervenciójára mindenütt újra munkába állottak.

— **Betörés a kikindai törvényszéki elnöknél.** Mint Nagyikindáról jelentik, hétfőn éjjel ismeretlen tettes behatolt Roth Gergely törvényszéki elnök zárt lakásába s a cselédszobában lévő Gyuránki Boris cseléd tulajdonát képező ládát felfeszítette, abból több ruhadarabot s két postatákarék betétkönyvecskét 70 kor. értékben ellopott. Tettest a rendőrség nyomozza.

— **Országos vásár Nagybecskereken.** A lehető legkedvezőbb időjárás mellett, élénk hangulatban indult meg ma az augusztusi országos vásár Nagybecskereken. A nagy felhajtás, a vásárlási kedv ugylátszik pótolni fogja a legutóbbi vásárok silány eredményét s a jó öreg vásártér valóban régen nem látott olyan színes, nagy tömegű képet, amilyent a mai első nap mutatott. Hivatalos adatok szerint ma felhajtottak összesen 4940 szarvasmarhát. Ezek közül az I. oszt. ökrök párja 800—900 korona, a II. oszt. ökröké 600—700 korona. Nyugati fajta I. oszt. tehének darabja 350—450 korona, a II. oszt. tehének darabja 200—280 korona, I. oszt. magyar fajta tehének ára 220—260 korona, II. osztályuké 180—200 korona. Felhajtottak ezeken kívül még 1700 darab sertést és 900 darab juhot. I. oszt. koca sertések párja 200—220 korona, II. oszt. 160 korona, az egy éves sülők ára 120—160 korona, a juhok párja átlag 40—50 korona.

— **Leányrablás.** Szerbcsentpéterről jelentik, hogy f. hó 8-án Moldován Jovanka odaváló román családnak 13 éves Mária nevű leányát Mility Bogdán 18 éves sárafalvi legény a szüleiivel egyetemben elrabolta. Mility Bogdán szemet vetett a serdülő leánykára, mert megtudta, hogy 1500 korona készpénz hozománya van. Az említett napon szüleivel kocsiúra ültek és átrándultak a szomszédos Szerbcsentpéter községbe s lesték a fiatal leányt. Amint a leányka az utcára jött, megragadták, a készen álló kocsiura vonszolták és elhajtották vele. Mikor a községbe esett anya értesült a vakmerő leányrablásról, feljelentést tett a perjámosi csendőrségnél. A csendőrség a siránkozó kisleányt fel is találta a szerelmes legény szülőinek lakásán.

— **Varieté-előadások a Koronában.** Kedden és szerdán este nagyszámu közönség hallgatta a Weiser Jaques igazgatása alatt álló varieté-társaság előadásait a „Korona”-szállóban. A társaság változatos és élvezetes műsorral lepte meg a közönséget. Ma este nagy bucsu-előadást rendez a társaság, holnap pedig férfi-estélyt tartanak érdekesítő programmal.

— **Két nyul miatt.** Petrisor Miksa 40 éves raffnai gazda, vasárnap a sógorával kiment vadászni, amikor is a sógora két nyulat lőtt. Petrisor tegnapelőtt egyedül ballagott a mezőn, amikor egyszerre csak elébe toppant két mezőőr és követelték rajta a két nyulat. Dulakodás támadt köztük, mire Petrisor beharapott az egyik mezőőr kezébe. Erre aztán a másik mezőőr társának segítségére sietett és a szerencsétlen Petrisornak a lábába lőtt. A sebesültet a temesvári közkórházba szállították, ahol a lábát amputálni kellett. A mezőőrök ellen megindították az eljárást.

— **Vigasz.** — A férj: (Sulyosan kompromitáló, minden kétséget kizáró leveleket talál felesége szekrényében.) Hűtlen kigyó! Megcsaltál!
Feleség: Esküszöm, hogy nem csaltalak meg! A levelek még leánykoromból valók.

— **Drága pihenő.** Stepanov István, varjasi jómódu gazda, tegnapelőtt délután gyalogszerrel elindult Szent-Andrásról hazafelé. Hodony és Szent-András községek közt az országúton egy kicsit megpihent, miközben elaludt. Mire aztán fölébredt, 2100 koronát tartalmazó pénztárcája eltűnt. Azonnal jelentést tett az esetről a csendőrségnél, melynek a tetteseket meg az éj folyamán sikerült Máglya József és Future Paszku 15 éves pásztorok személyében kinyomozni és le tartóztatni. A fiuk a lopott pénzt elásták és azt hiány nélkül a jelzett helyen meg is találták.

— **Meglopták álmában.** Az országos vásárra érkezett tegnap este Jeramazov Lázár szabadkai lókereskedő. Hogy megspórolja magának a szállodai szobadíjt, künn a vásártéren egy szerb földmivelő házában bérelt ki magának néhány hatosért egy ágyat. Az ágyat az udvarban helyezték el, ahol még több vásárra jött idegen töltötte az éjszakát. Jeramazov azonban drágán fizette meg a tulzott spórolását, mert reggelre kelve, nem találta a párnája alá tett pénztárcáját, amely 3200 koronát tartalmazott. A megloptott kereskedő az esetet azonnal bejelentette a rendőrség-

nek, amely széleskörű nyomozást indított az ügyben.

Konyhakés a zsebben. Sipós Lajos, 31 éves gírodai napszámos a minap bejött Temesvárra, ahol egy nagy konyhakést vásárolt. A kést vigyázatlanul betette kabátja belső zsebébe és elment a korezmába mulatni. Alighogy megivott egy-két korty bort, táncra kerekedett, miközben valaki meglökte és a kabátja belső zsebében lévő kés markolatáig furódott a szerencsétlen embernek a hasába. A mentők eszméletlen állapotban a kórházba szállították, hol most élet s halál közt vívódik.

Elveszett pénztárca. Tegnap az állomástól a Ferenc József-térig terjedő úton elveszett egy fekete bőrpénztárca, amely 100 korona készpénz mellett 22 db váltót tartalmazott. A tárca tulajdonosa felkéri a becsületes megtalálót, hogy a 22 darab váltót küldje el Murgu Traján címére, Torontálórára vagy adja át a nagybecskereki rendőrkapitányságnál. A tárca tulajdonosa 200 korona jutalomban részesíti a megtalálót.

Talált nyaklánc. A Gimnázium-utcában tegnap egy értékes gyöngyök nyakláncot találtak. Igazolt tulajdonosa átveheti a rendőrkapitányságnál.

TÁVIRATOK.

A király Budapesten.

Budapest, aug. 16. (A „Torontál” eredeti távirata.) Bécsből, illetékes helyről is megerősítik, hogy a király október elején Budapestre jön. Az eddigi megállapodások szerint a király október 8-ikán, hétfőn reggel érkezik a magyar fővárosba.

A német császár és az angol király találkozása.

Budapest, augusztus 16. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Frankfurtból (Majna mellett) jelentik, Eduárd angol király tegnap reggel 8 óra 30 perckor érkezett Kronbergbe. Vilmos császár itt fogadta felséges vendégét, kit megérkezésekor kétszer megölelt és megcsókol. A két uralkodó ezután automobilon ment Friedrichshofba.

Hajórajunk Fiumében.

Budapest, aug. 16. (A „Torontál” eredeti táv.) Fiuméből jelentik: A magyar-osztrák hajóraj egy része, továbbá egy torpedó-divízió tegnap este négy napi tartózkodásra ideérkezett. A fiumei kormányzó a vendégek tiszteletére estélyt ad. 18-án a király születésnapja alkalmából diszebed lesz a kormányzónál, melyre a polgári és katonai hatóságok fejei hivatalosak.

Egy híres író halála.

Budapest, aug. 16. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Londonból jelentik, John Olliver Hobbes a hírneves író, (Mrs Craygie) ki néhány hétig a szüleivel a Wight-szigeten tartózkodott, ma éjjel hirtelen meghalt.

Az angol hajóraj látogatása.

Budapest, aug. 16. (A „Torontál” ered. táv.) Mint hivatalosan jelentik, az angol közép-tengeri hajóraj e hó 25-ikén öt napi tartózkodásra Fiuméba érkezik. Kilenc hajó Fiumében, öt pedig Buccariban vet horgonyt.

A Zeysig-ügy utóhangja.

Budapest, aug. 16. (A „Torontál” eredeti táv.) Mint ismeretes, az annak idején nagy port fölvert Zeysig-ügyben Bérczi rendőrtanácsos letartóztatta Halmait ügyvédet. Halmait a rajta esett sérelem megtorlásáért Bérczi ellen bünyfenítő panaszt tett, keresetét azonban a bíróság ma elutasította.

Tüntetés a házbéruzsora ellen.

Budapest, augusztus 16. (A „Torontál” eredeti távirata.) A szociáldemokratapárt vasárnap, augusztus 19-ikén tüntető felvonulást és nyilvános népgyűlést rendez a fővárosi házbéruzsora ellen. A felvonulást és gyűlést a rendőrség tudomásul vette. A gyűlésen határozatilag fel fogják szöli-tani az illetékes hatóságot, hogy a házbéruzsorban azonnal intézkedjék.

Vonat összejövetel

Budapest, aug. 16. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Brüsszelből sürgönyzik, egy személyvonat Brüsszel közelében összejött egy tehervonattal. Az összejövetel következtében többen súlyosan megsebesültek s öt kocsi tönkrement.

Az orosz események

Budapest, aug. 16. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Szentpétervárról sürgönyzik, az orosz sajtóirodai főnökség felszólította az összes lapokat, hogy az udvari eseményekkel ne foglalkozzanak s a hadsereg ügyeit se pertraktálják, különben megfelelő rendszabályokat alkalmaznak ellenük.

Budapest, aug. 16. (A „Torontál” ered. távirata.) Varsóból sürgönyzik: Az itteni VII. kerületi rendőrkapitányság épületébe tegnap két bombát dobtak. A bombák óriási detonációval felrobbantak s elpusztították az egész épületet. A robbanás következtében husz ember súlyosan megsebesült. A merénylők eddig ismeretlenek.

Budapest, augusztus 16. (A „Torontál” eredeti távirata.) Egyes lapokban ma ismét felmerült az a hír, hogy a dumát szeptemberre egybehívják. Mint Szentpétervárról jelentik, ez a hír teljesen alaptalan s a vezetőkörök most egyáltalán nem foglalkoznak a дума összehívásával.

Axentye Szever halála.

Budapest, augusztus 16. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Balászfalváról jelentik, a tegnapelőtt elhunyt Axentye Szevert, Nagyenyed feladóját, ma eltemették.

Véres harc a tolvajjal.

Budapest, aug. 16. (A „Torontál” eredeti távirata.) A gróf Haller utca 10. számú házban véres harc folyt egy tolvajjal. Egy Ruppert Imre nevű közművesegédet ugyanis lopásán értek s üldözőbe vették. Ruppert a ház padlására menekült, üldözői azonban ide is követték. Erre Ruppert revolvert rántott s üldözőire lövöldözni kezdett, miközben egyonlott egy Köncöl István nevű embert, egy Balogh Gyula nevezetű pedig súlyosan megsebesült. Hosszas harc után végre ártalmatlanná tették a tolvajt, aki e közben szintén olyan súlyosan megsebesült, hogy kórházba kellett vinni.

Határidő-tűzlet.

Budapest, augusztus 16. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) A mai tözsdén déli zárlatkor a következő árakat jegyezték:

Buza (októberre)	14.62
Buza (áprilisra 1907.)	15.22
Rozs (októberre)	12.32
Zab (októberre)	12.84
Zab (áprilisra 1907.)	13.24
Tengeri (augusztusra)	12.22
Tengeri (szeptemberre)	12.42
Tengeri (májusra 1907.)	10.68

Közigazdaság.

A termésről.

A nagyszentmiklósi járás áll. gazd. tudósítója jelent nekünk a következőket:

Bár a cséplések még javában folynak, egyelőre csak a próbákön vagyunk túl; még is némi fenntartással közölhetem a f. évi aratási eredményt az alábbiak szerint:

A buza fizetett holdankint $9\frac{9}{10}$ mm., rozs fizetett $9\frac{9}{10}$ mm., árpa fizetett $9\frac{9}{10}$ mm., zab fizetett 9 mm. átlagos számítás mellett, körzetem területkörét értve.

Ettökintve egy-két termés hibáktól — megdülés okozta szorultszem képződés, kevés üszög és rozsdától — a folyó évi aratás eredménye határozottan előnyösebb, mint a múlt évi.

A tengeri vetésünk kitünően áll, mely rendszeres körülmények között hozzávetőleg 20—25 q. terméshozamra biztat.

A burgonya szárad — gumói elég nagyok — egy-két nap multával ki is fogják szedni, gumóiban a földi bolha, fekete tücsök 30% kárt okozott, mégis a holdankinti hozamot 50—60 q. lehet tenni.

A legelőink a gyakoribb és fél-fél óras esők folytán kielégítő táplálékot nyújtanak.

A muhart helyenkint kaszálják, (jól látszik fizetni) a csalamádé elég jól áll.

A káposzta-palántákban annak idején szintén a földi bolha és fekete tücsök lényeges, usque 30% kárt okoztak, még is a fej szépen borul,

ha nem is kitünő, de legalább olyan terméssel biztat, mint a múlt évi volt.

Cséplési viszonyaink nem a legjobbak, szükiben vannak a termelők munkásokban, akik egyébb iránt 4% jutalék mellett kissé kötekedően, de mégis csak dolgoznak; ilyszertileg a cséplés lassan halad.

Mint kedvező körülményt fölemlíthetem, hogy az Amerikába kivándorlottak kiábrándulva, egyelőre gyéren, de visszatérnek, sőt állítólag őszig sokan fognak visszatérni, reményleni lehet, hogy jövőre a munkáviszonyok kedvezőbben fognak alakulni.

Különbön községünk németajku polgársága szorgalmasan foglalkozik a tagosítás eszméivel, mely föltétlenül olcsóbb gazdálkodási mód, mely a földárakat is emelni fogja.

Árpatermésünk kitünő voltára visszatérve, jelenthetem, hogy szemben kövér, szép fehér prima áru minőségben és ugylátszik keresletnek örvend.

A szőlők ritka fűrtök mellett szépen alakulnak, közepes terméssel biztatnak.

Barakovich Kálmán,
áll. gazd. tudósító.

A délvidéki kigazdák vándorgyűlése. A Délvidéki Földművelők Gazdasági Egyesülete e hó 20-án tartja Szentfülöpön (Bácsmegeye) idei vándorgyűlést. Ez alkalommal tartják meg Dél-magyarország egyik érdemekben gazdag néptanítójának, Turnovszky Sándornak arcképleleplezési ünnepélyét.

Budapesti gabonatözdsé.

Budapest, 1906. augusztus 16.

A készáruüzlet hivatalos árjegyzése.

Buza	Kilos	100 kilogr. ára		100 kilogr. ára	
		kor.-tól	kor.-ig	kor.-tól	kor.-ig
Tiszavidéki	75	—	—	79	—
Pestvidéki	74	—	—	78	14.80
Bácsági	75	—	—	79	—
Bácskai	74	—	—	77	—
Szerbiai	76	—	—	79	—

Egyéb gabonaneműek		100 kilogr. ára	
		kor.-tól	kor.-ig
Rozs	elsőrendű	—	—
	középmínőségű	—	—
Árpa	takarmányáru I. r.	—	—
	másodrendű	—	—
Köles	—	—	—
Zab	elsőrendű	—	—
	középmínőségű	—	—
Tengeri	belföldi új	—	—
	román vagy bolgár	—	—
	cinquantin	—	—
Repece	káposzta	—	—

Vonatok érkezése és indulása

Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekéről.
Érvényes 1906. május hó 1-től.

Érkezik:

a) A nagybecskereki pályaudvarra:

Temesvár, Versecz, Zsombolyáról: délelőtt 9 óra 33 p.
Pancsováról: délután 5 óra 40 p.
Budapest—Szegedről: reggel 7 óra 18 p.; délután 5 óra 33 perc.

Szegedről: (motorkocsi) d. e. 9 óra 47 perc.
Budapest—Nagykikindáról: este 9 óra 48 p.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarra:

Zsombolyáról, Verseczről, Alibunárról és Temesvárról: este 8 óra 05 p.
Módosról: minden kedden, pénteken és vasárnapon reggel 6 óra 30 p.
Pancsováról: reggel 8 óra 27 p.
Zsombolyáról: (keskenyvágányú vonal) reggel 8 óra 28 p.; este 7 óra 05 p.

Bégaszentgyörgyről: (keskenyvágányú vonal) délután 4 ó.

Indul:

a) A nagybecskereki pályaudvarról:

Pancsovára: délelőtt 8 óra 10 p.; este 7 óra 5 p.
Szeged—Budapestre: d. e. 10 óra 10 p.; este 6 óra 46 p.
Szegedre: (motorkocsi) d. u. 1 óra.
Nagykikinda—Budapestre: reggel 6 óra 7 p.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarról:

Zsombolya, Temesvár, Versecz: délután 4 óra 35 p.
Temesvár, Versecz, Antalfalva—Pancsova és Alibunarra: reggel 3 óra 33 p.
Zsombolyára: (keskenyvágányú vonal) reggel 3 óra 58 p.; délután 5 óra 25 p.
Módosra: minden kedden, pénteken és vasárnapon délelőtt 11 óra 38 p.
Bégaszentgyörgyre: (keskenyvágányú vonal) délután 12 óra 20 perc.

Keresek

szeptember elsejére Nagybecskereken

butorozott szobát,

ha lehetséges teljes ellátással, magános, egy házban egyedül lakó tisztességes polgári nőnél. Közvetítők díjaztatnak.

Theodorovics Sándor, Titel.

(785—1.1)

A Korona-szálloda kerthelyiségében.

Kedvezőtlen idő esetén a nagyteremben.

Ma csütörtökön, augusztus 16-án nagy

bucsu-előadása a

WEISER JAQUES

igazgatása alatt álló

MŰVÉSZTARSASÁGNAK

A következő elsőrangú művészek fellépte:

Horváth Ottilia, **Senders Nelly,** **Lorenz Annie,**
nemzetközi táncosnő. dalénekesnő. Cabaret Diseuse.

Manon Eugénie,
Excentrique.

Lengyel Margit,
operette szoubret.

Bergmann M.,
énekes komikus.

Kompássy Gyula,
szalon komikus.

Peterdy Gyula,
parasztkomikus,
a „Folies Caprice” tagja.

Czinke Panna
cimbalom művésznő,
az ő táncoló kutyáival.

Mrs. Swith,
rongy-mozaik.

Eder Károly,
komikus és magánzínész
a bécsi „Colosseum”-ból.

C. Baldu,
Európa leghíresebb zeneművésze.

Leopoldi H.,
karmester.

Teljesen új bohózatok a „Folies Caprice” műsorából.

A „KLABRIASPARTIE”. Eredeti bohózat Budapesten, Bécsben több mint 1000-szer óriási sikerrel előadva.

Kezdete este fél 9 órakor. Belépő-díj 1 K. 20 fillér.

Holnap, pénteken, aug. hó 17-én

==== **férfi estély** ====

==== gazdag és változatos műsorral. ====

Számos látogatásért esedezik, kiváló tisztelettel

Weiser Jaques,
igazgató.

780-2.2

5795/1906. tkvi szám.

786-1.1

Arverési hirdetmény.

A törökbecsei kir. járásbiróság, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy az Első magyar általános biztosító társaság végrehajthatónak, Kiss István tordai lakos végrehajtást szenvedő elleni 296 korona s járuléka iránti végrehajtási ügyében a területén fekvő következő ingatlanok egymint: 1. a tordai 477. sz. tjkvben A. + 526/289/a. hrsz. 373. ö. i. sz. 284. □-öl udvar kerttel egészben, végrehajtáson kívül álló társtulajdonos, Kiss Istvánné Dávid Anna jutalékára is az 1881. évi LX. t.-c. 156. §-a alapján 800 korona kikiáltási árban 1906. évi augusztus hó 23-ik napján délelőti 9 órakor Torda községében árverés alá fognak bocsájtani és a kikiáltási áron alul is el fognak adni.

Megjegyeztetvén, hogy az árverés napjától fogva az überlandialis (maradvány) földek után járó válságtartozás a vevőt fogja terhelni.

Venni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t.-c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én kelt 3333. számú igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában jelölt óvadékképesnek nyilvánított értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy neki a bíróságnál előlegesen elhelyezett bánatpénzről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Vevő köteles a vételárát 3 egyenlő részletben és pedig az elsőt az árverés jogerőre emelkedése után 15 nap, a másodikat 30 nap, az utolsót 45 nap alatt, mindig az árverés napjától számítandó 5% kamattal együtt a törökbecsei m. kir. adóhivatal, mint bírói letéti pénztárnál, szabályszerű letéti kérvény kapcsán lefizetni s a vételár után járó kincstári illetéket viselni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatalos órák alatt ezen kir. járásbiróság, mint telekkönyvi hatóság irattárában és Torda községében megtekinthetők.

Törökbecsén, a kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóságnál, 1906. évi július hó 16-ik napján.

Kopasz,
kir. járásbíró.

Az iskolai idény alatt
legnagyobb választék

gyermek fehérneműekben

WÉHNER GYÖRGY
— uri- és női divatkereskedésében —
Nagybecskerek, Hunyady-(fő-)utca.

3018. kig. számhoz. 1903.

778-3.3

Pályázati hirdetmény.

A Lajosfalva (Torontálvármegye) községben lemondás folytán megüresedett községi orvosi állásra pályázatot hirdetek és felhívom a pályázni óhajtókat, hogy ebbeli kellően okmányolt folyamodványukat hozzám legkésőbb folyó évi szeptember hó 10-ikéig benyújtsák.

A községi orvosi állással a következő javadalmazás jár:

1. 1600 korona készpénz,
2. 40 fillér nappali és 80 fillér éjjeli látogatási díj,
3. a vágatási, biztosítási és halottkémlési szabályrendeletileg megállapított díjak és végül
4. 240 korona lefizetése ellenében lakás

A megválasztott orvos Torontálvármegye orvosi nyugdíjintézetébe belépni köteles.

Antalfalva, 1906 évi augusztus hó 7-én.

Lowieser Imre,
főszolgabíró.

Pályázati hirdetmény.

Törökbecse községben megüresedett községi irnoki állásra pályázatot hirdetek. Felhívom a pályázni szándékozókat, hogy kérvényeiket hozzám f. évi szeptember hó 2-áig nyújtsák be. Javadalmazás: 720 korona évi fizetés.

Törökbecsén, 1906. évi augusztus hó 8-án.

Dr. Welíacha,
tb. főszolgabíró.

(782-3.2)

Használt

boroshordók

megvételre kerestetnek.

(761-x.9)

Cím a kiadóhivatalban.

Gabona-raktár

12—15 ezer métermázsának

a Mária-Valéria-parton, a gőzmalom mellett

kiadó.

Bővebbet **LUCSICS MIKLÓSNÁL.**

776-3.2

Szerbcsanád községétől.

518. szám. 1906.

784-1.1

Ajánlati hirdetmény.

Szerbcsanád község egy, perccint legalább 60 liter vizet szolgáltató ártézi kutat szándékozik furatni, 3 hüvelykes csövekkel. A község adja a csöveket és napszámosokat; a vállalkozó pedig a szerszámot.

Akik a kut furására vállalkozni akarnak, eziránti zárt ajánlataikat folyó évi augusztus hó 31-ig nyújtsák be a községi előljárásánál.

A község fentartja magának a jogot, hogy az ajánlattevők közül tekintet nélkül a megajánlott munkadíjra szabadon választhasson.

Szerbcsanádon, 1906. évi augusztus hó 14-én.

Előljáróság.

Egy tanonc

felvétetik

WÉHNER GYÖRGY

uri- és női divatkereskedésében

Nagybecskerek, Hunyady-(fő-)utca.

(788-2.1)

HIRDETÉSEK

FELVÉTTETNEK A

„TORONTÁL”

KIADÓHIVATALÁBAN.